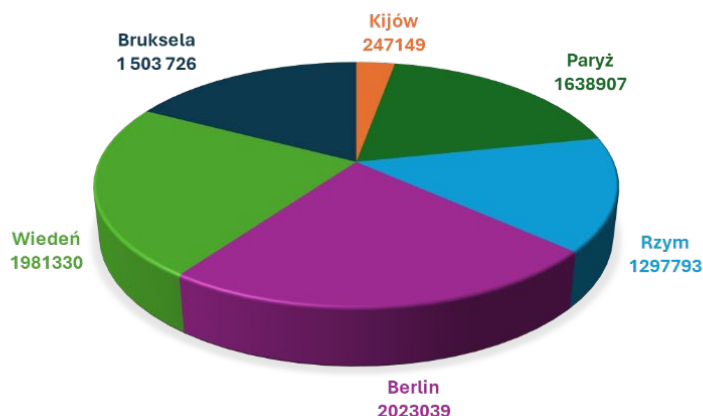

Działalność zagranicznych stacji naukowych PAN w 2023. r

(pomocnicze jednostki naukowe)

Stacje zagraniczne PAN zorganizowały w 2023 r. łącznie ok. 55 wydarzeń o charakterze naukowym, w tym: konferencje, seminaria, sympozja i inne wydarzenia (wystawy, warsztaty, panele dyskusyjne).

Łączny budżet wykorzystany przez stacje zagraniczne w 2023 r. wyniósł ok. 8 690 tys. zł.

Centrum Badań Historycznych PAN w Berlinie (CBH)

Dyrektor: dr hab. Igor Kąkolewski, prof. UWM

CBH PAN w 2023 r. przeprowadziło 24 wydarzenia naukowe, w tym 5 jako główny organizator, 14 jako współorganizator oraz 5 jako partner. Rada Naukowa CBH PAN najwyżej oceniła następujące wydarzenia:

- Międzynarodowy Kongres Rethinking Ukraine – New challenges for historians, 15-17.09.2023 (jako jeden z wiodących organizatorów obok Lietuvos istorijos institutas w Wilnie)
- Międzynarodowa Konferencja Wang Temple Symposium. Late paganism and the beginning of christianisation in Scandinavia and central Europe. Temples-Churches-Rituals-Magic and superstitions, 3-4.10.2023 (główny organizator we współpracy z Uniwersytetem Rzeszowskim i Univerzita Karlova w Pradze)
- Międzynarodowa Konferencja Aleksander Bruckner und sein erbe. Studien zur polonischen kulturgeschichte und slawistik in Deutschland und anderen Europaischen landern vom. 19 bis ins 21. Jahrhundert., 16-17.10.2023 (główny organizator wraz z Institut für Slawistik und Hungarologie Humboldt Universität zu Berlin)
- Międzynarodowa konferencja „renegaten” der deutschen nation oder „verräter” der polnischen nation, 18-19.10.2023 (główny organizator we współpracy z Instytutem Pileckiego w Berlinie)

- Międzynarodowe warsztaty How to teach Ukrainian history in Germany, Poland and other European countries, 17-18.11.2023 (główny organizator we współpracy z Leibniz-Institut für Bildungsmedien | Georg-Eckert-Institut w Brunshwiku).

W 2023 r. ukazało się 14 publikacji zwartych wydanych przez CBH PAN w Berlinie, głównie w języku niemieckim i angielskim, a także polskim (jedna publikacja). Ze szczególnie wysoką oceną Rady Naukowej spotkała się dynamicznie rozwijająca się seria wydawnicza publikowana w językach niemieckim i angielskim, zatytułowana „Fokus”. Zamknięto również prace nad wydaniem rocznika za lata 2022/2023.

Należy również zwrócić uwagę na działania z zakresu digital humanities w ramach trójjęzycznego Portalu online CBHist., który zawiera tłumaczenia na język niemiecki i angielski ważnych źródeł i opracowań dotyczących historii Polski w kontekście porównawczym, a także wkład merytoryczny i organizacyjny w dwóch projektach wystawienniczych: wystawy czasowej *Nigra crux, mala crux. Czarna i biała legenda zakonu krzyżackiego*, prezentowanej w Muzeum Zamkowym w Malborku (28.09.2023 – 15.01.2024), przygotowanej przy merytorycznym współudziale CBH PAN w Berlinie (dr hab. Igor Kąkolewski); niemieckiej wersji wystawy planszowej oraz online *Aleksander Brückner. Auf der suche nach dem verlorenen mittelalter*. Wersja planszowa została zaprezentowana na Uniwersytecie Humboldtów w Berlinie od 11.12.2023 do 5.01.2024.

PAN Stacja Naukowa w Rzymie

Dyrektor: p. Agnieszka-Stefaniak-Hrycko

W 2023r. Stacja była organizatorem 6 spotkań, współorganizatorem 14 wydarzeń, zaś w 1 spotkaniu pełniła rolę partnera. Stacja uzyskała z Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej dodatkowe finansowanie w wysokości 124 596,88 zł, na realizację projektu w ramach programu „Promocja Języka Polskiego” pt. *Kobica strona poezji, czyli przez poezję do języka*, realizowanego wspólnie przede wszystkim z włoskim uniwersytetem La Sapienza, Uniwersytetem Wileńskim i Wołyńskim Uniwersytetem Narodowym im. Łesi Ukrainki.

W ramach działalności upowszechniającej naukę Stacja zarówno realizowała wydarzenia w siedzibie, jak również współorganizowała wydarzenia odbywające się w innych instytucjach (Ambasada RP, Instytut Polski, Narodowy Instytut Astrofizyki – INAF). Na uwagę zasługują zwłaszcza konferencje:

- Aktualne badania Instytutu Archeologii i Etnologii PAN w zakresie archeologii średniowiecza basenu Morza Śródziemnego prowadzone na terenie Sycylii i Andaluzji, z udziałem naukowców włoskich i hiszpańskich
- Współpraca polsko-włoska w obszarze biomedycyny – zorganizowana z Instytutem Farmakologii im. Jerzego Maja, Biurem Promocji Nauki PolSCA w Brukseli, Consiglio Nazionale delle Ricerche, która rozpoczęła wspólny z CNR cykl „Copernicus Dialogues”
- Polsko-włoskie kontakty artystyczne – zorganizowana z Polskim Instytutem Studiów nad Sztuką Świata, Instytutem Polskim w Rzymie i uniwersytetem La Sapienza.

Stacja włączyła się w obchody Roku Kopernikańskiego, organizując wspólnie z INAF trzydniową konferencję Copernicus and Italy oraz wystawę w Stacji Niccolo Copernico. La vita e l'opera. Stacja zainaugurowała także spotkanie z polskimi naukowcami w Ambasadzie RP

pod hasłem „Ambasada Naukowców”. Ciekawą inicjatywą był też film krótkometrażowy pt. Maria Skłodowska-Curie we Włoszech w poszukiwaniu radu, który odbił się dość szerokim echem w mediach/mediach społecznościowych w Polsce i we Włoszech.

Stacja włączyła się w promocję języka polskiego, nie tylko zdobywając ww. grant NAWA, ale także organizując spotkania dla studentów w ramach grantu Uniwersytetu Śląskiego „Kultura i literatura w promocji języka polskiego na włoskich uniwersytetach”.

Biuro Promocji Nauki PolSCA w Brukseli

Dyrektor: dr Tomasz Poprawka

Podobnie jak w latach ubiegłych, Biuro prowadziło szeroką akcję informacyjną dot. wybranych obszarów i polityk naukowych UE, np. (1) finansowania projektów lump sum, (2) otwartej nauki (ORE), (3) partnerstw europejskich (Rear Diseases, Brain Health, EOREA). Biuro kontynuowało także realizację wydarzeń wzmacniających udział krajowego środowiska w konkursach europejskich implementowanych przez agencje krajowe: NCN i NCBR.

Jednocześnie Biuro intensyfikowało działania ukierunkowane na łączenie i sieciowanie krajowych badaczy/badaczek i jednostek naukowych z międzynarodowymi partnerami oraz pogłębianie kompetencji managerów i administratorów projektów, np. przez konferencję dla polonii naukowej Science: Polish Perspective Meetup 2023 w Brukseli czy realizację wizyty studyjnej Focus on ERC: study visit for Polish research organizations w Brukseli i Gandawie. Biuro PolSCA angażowało się również w międzynarodowe fora dyskusyjne animowane w ramach sieci biur łącznikowych IGLO, w tym w spotkanie wysokiego szczebla z Komisarz Marią Gabriel. Ważne przykłady działań to seria wydarzeń, tzw. HE Navigators MeetUps, podczas których dyskutowane są bieżące i istotne dla członków sieci zagadnienia oraz spotkania sieciujące w Poznaniu i Krakowie, seria nieformalnych spotkań pt. Co widać na Horyzoncie [Europa]. W ramach sieci prowadzone są działania wspierające uczestnictwo w konkursach HE, w tym ukierunkowane działania sieciujące, oraz przygotowywany jest folder nt. współpracy w Horyzoncie Europa z Instytutami PAN.

W 2023 roku Biuro PolSCA kontynuowało współpracę z biurami łącznikowymi krajów Grupy Wyszehradzkiej – zrealizowano 2 szkolenia z cyklu V4 Training for Research and Project Managers w Brukseli, w których udział wzięło 14 przedstawicieli krajowych instytucji naukowych, w tym także przedstawiciele Instytutów PAN. Ponadto, w ramach tego formatu zrealizowano dwa wydarzenia międzynarodowe w Brukseli – nt. cyberbezpieczeństwa (25 maja) oraz karier naukowych (28 listopada).

PAN Stacja Naukowa w Paryżu

Dyrektor: dr inż. Magdalena Sajdak

Na szczególną uwagę zasługują wydarzenia współorganizowane z jednostkami Polskiej Akademii Nauk, takie jak:

- konferencja *Where the World is Heading?* (z Instytutem Oceanologii PAN), gdzie wystąpienia dali m.in. przedstawiciele UNESCO – Mariusz Lewicki i Vinicius Lindoso
- symposium Polish-French Symposium II: Advances in Ultracold Matter Physics (z Centrum Fizyki Teoretycznej PAN, Instytutem Fizyki PAN oraz Laboratoire Kastler

Brossel), gdzie prelegentami byli m.in. wielokrotnie nagradzani za osiągnięcia naukowe prof. Kazimierz Rzążewski i prof. Maciej Lewenstein

- symposium Brain Aging, Neurodegeneration and the Role of Natural Molecules in Maintaining Brain Health (z Instytutem Farmakologii im. Jerzego Maja PAN, Uniwersytetem Medycznym im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu oraz Uniwersytetem w Bordeaux), gdzie prelekcję wygłosił m.in. prof. Pierre-Marie Lledo.

PAN Stacja Naukowa w Paryżu współorganizowała również wydarzenia nakierowane na promocję naukowców w środowisku biznesowym oraz komercjalizację badań. Wymienić tu można Polish Tech Day, promujący polskie start-upy czy Science Polish Perspectives (SPP) – Meetup Paris 2023, współorganizowany m.in. z Polonium Foundation, podczas którego swoje prelekcje wygłaszały kobiety, dzieląc się doświadczeniem naukowym i biznesowym. W programach wybranych wydarzeń, z inicjatywy PAN SN w Paryżu, znalazły się panele dot. możliwości pozyskiwania grantów ERC, zrealizowane we współpracy z Biurem ds. Doskonałości Naukowej PAN. Stacja udzieliła również patronatu 2nd French-Polish Chemistry Congress, który odbył się we francuskim Montpellier.

Stacja gościła naukowców realizujących pobyty badawcze w ramach długoterminowych wizyt PAN-CNRS (prof. Daniela Mège z Centrum Badań Kosmicznych PAN, dr hab. Andrzeja Ptoka z Instytutu Fizyki Jądrowej PAN oraz dr Joannę Klim z Instytutu Biochemii i Biofizyki PAN). Stacja kontynuowała współpracę z polskimi oraz francuskimi instytucjami działającymi na terenie Francji - m.in. Université Paris 1 Panthéon-Sorbonne, CNRS, CY Cergy Paris Université, INRAE, Institut de France, Ecole Normale Supérieure, Stałymi Przedstawicielstwami RP przy OECD i UNESCO w Paryżu, Instytutem Polskim, Biblioteką Polską, Ambasadą RP w Paryżu.

Przedstawicielstwo „Polska Akademia Nauk” w Kijowie

Dyrektor: p. Mateusz Białas

Najważniejsze wydarzenia zrealizowane w 2023 roku:

- Warsztaty dla młodych naukowców, 10-12.07.2023, Kijów. Wyjazd do Kijowa oraz organizacja serii spotkań z młodymi naukowcami, przedstawicielami instytucji partnerskich m.in. Ministerstwa Nauki i Edukacji Ukrainy, Narodowego Funduszu Badań, Narodowej Akademii Nauk Ukrainy. Spotkanie z przedstawicielami rad młodych uczonych oraz spotkanie z członkami grup badawczych, którzy będą prowadzili badania na terytorium Ukrainy w ramach programu LTP. Spotkanie odbyło się w Instytucie Polskim w Kijowie i pogłębiło współpracę w dziedzinie dyplomacji naukowej.
- Konferencja XVI Spotkania Polsko-Ukraińskie w Jaremczy 21-23.09.2023 - wyjątkowe forum, które od 16 lat regularnie gromadzi dyplomatów i naukowców, historyków i politologów, badaczy i ekspertów stosunków między Polską a Ukrainą. Uczestnicy konferencji próbują dokonać diagnozy bieżących relacji polsko-ukraińskich i prognozować ich rozwój. Zastanawiają się nad mechanizmami porozumienia i wzmocnienia polityki dobrosąsiedztwa.
- Warsztaty online Project management for research administrators, 14-15.12.2023 - dla przedstawicieli polskich i ukraińskich instytucji naukowo-badawczych oraz instytucji grantowych. W szkoleniu poświęconym zarządzaniu projektami wzięli udział również

pracownicy Kancelarii i jednostek PAN. Warsztaty miały również na celu integrację i networking pracowników polskich i ukraińskich instytucji.

Przedstawicielstwo utrzymuje i rozwija na bieżąco kontakty z kluczowymi partnerami na Ukrainie, w tym z: kierownictwem Ministerstwa Oświaty i Nauki, Narodowej Akademii Nauk Ukrainy, Narodowego Funduszu Badań, Funduszu Prezydenta ds. wsparcia oświaty, nauki i sportu. Rozwijane są kontakty z najlepszymi uniwersytetami oraz organizacjami pozarządowymi działającymi w sektorze promocji nauki.

Przedstawicielstwo utrzymuje stałe kontakty robocze z przedstawicielami polskich i ukraińskich agencji grantowych, instytucji państwowych odpowiedzialnych za współpracę z Ukrainą, Instytutem Polskim w Kijowie.

Tłumaczenie na j. ukraiński artykułu poświęconego koncepcji Smart village opracowanego przez pracowników Instytutu Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN.

PAN Stacja Naukowa w Wiedniu

Dyrektor: dr hab. Piotr Szlanta, prof. UW

Do ważniejszych wydarzeń zorganizowanych w Stacji w 2023 r. należą: Konferencja Documenting Refugees from Eastern Europe, 30.03.2023 - służyła porównaniu kryzysów uchodźczych, do jakich doszło w przeszłości oraz teraźniejszości, sposobów zarządzania i organizowania zinstytucjonalizowanej pomocy, sposobów integracji uchodźców ze społeczeństwami państw przyjmujących oraz relacjami miejscowy-uchodźca.

- Konferencja Politics of Memory and the Identity of the Nations in Central and Eastern Europe after 1989, 23.05.2023 - stanowiła forum szerszej debaty na ten temat, z uwzględnieniem kontekstu historycznego i doświadczeń poszczególnych państw regionu.
- Dni Otwarte Stacji pt. Ökologie und nachhaltige Entwicklung für eine bessere Zukunft, 15-16.09.2024 - tematem przewodnim dni otwartych była ekologia i ochrona środowiska. Celem wydarzenia było podniesienie świadomości na temat palącego dla ludzkości problemu. Zaprezentowany został film poświęcony postaci znanego fizyka prof. dr Szymona Malinowskiego „Można Panikować” o obecnym stanie i przyszłości naszej planety.
- Für unsere und eure Freiheit. Die Europäische(n) Revolution(en) 1848/1849, 10.11.2024 - sympozjum w ramach cyklu konferencji, które Stacja organizuje wspólnie z Muzeum Historii Wojskowości /Instytutem Historii Wojskowości w Wiedniu od 2008 r. Rezultaty konferencji zostaną opublikowane w materiałach konferencyjnych.
- Konferencja Meaning of Democracy: Variation, Complexity, and Practice, 16-17.11.2023 - zorganizowana we współpracy z Wydziałem Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych UW. Celem konferencji było zebranie międzynarodowego grona specjalistów zajmujących się teorią i praktyką demokracji. W trakcie wydarzenia omówiono wieloaspektowe zjawisko, w szczególności w odniesieniu do wielu definicji, interpretacji, form i wyzwań (kryzysu), które przypisuje się demokracji.